

การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เพศศึกษาบูรณาการแบบมีส่วนร่วม
เพื่อป้องกันปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นจังหวัดอุดรธานี

ดร.วชิ ปัญญาไส

หลักการและเหตุผล

- คุณแม่วัยใสคลอดลูกเฉลี่ยวันละ 355 คนและต่ำกว่า 15 ปี วันละ 10 คน
- สถิติการตั้งครรภ์ของประเทศไทย เป็นอันดับ 2 ของโลก เป็นอันดับ 1 ของเอเชีย
- ปัญหาคนท้องทารกแรกคลอด

วัตถุประสงค์

- ๑) พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เพศศึกษาบูรณาการแบบมีส่วนร่วมเพื่อป้องกันปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น
- ๒) เพื่อพัฒนาศักยภาพครู ผู้บริหารและนักเรียน นักศึกษาในการจัดการเรียนรู้เพศศึกษาบูรณาการแบบมีส่วนร่วมเพื่อป้องกันปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น
- ๓) เพื่อสร้างเครือข่ายการจัดการเรียนรู้เพศศึกษาบูรณาการแบบมีส่วนร่วม เพื่อป้องกันปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น

ประกาศและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง

ได้แก่ โรงเรียนเครือข่าย ๕ โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียน
ลับแลพิทยาคม โรงเรียนตรอนตรีสินธุ์ โรงเรียนท่า
ปลาประชาอุทิศ โรงเรียนไทยรัฐวิทยา๕ และโรงเรียน
เทศบาลท่าอิฐ

แบบวิจัย

เป็นการวิจัยพัฒนาและวิจัยแบบมีส่วนร่วม

การเก็บรวบรวมข้อมูล

- ถอดบทเรียน - สัมภาษณ์
- สังเกต - แบบสอบถาม

ผลการวิจัย

รายงานตามภารกิจ พันธกิจสัมพันธ์สังคม

ส่วนที่๑ ร่วมจัดร่วมทำแบบพันธมิตรและหุ้นส่วน(Partnership)

วัตถุประสงค์ข้อ๑ เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เพศศึกษาบูรณาการแบบมีส่วนร่วมเพื่อป้องกันการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น

วัตถุประสงค์ที่๒ เพื่อพัฒนาศักยภาพครู ผู้บริหาร แก่นนำนักเรียน นักศึกษา ในการจัดการเรียนรู้เพศศึกษาบูรณาการแบบมีส่วนร่วม เพื่อป้องกันปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น กิจกรรมการพัฒนาศักยภาพบุคลากรที่เกิดจากการร่วมทำร่วมคิด

วัตถุประสงค์ที่๓ เพื่อสร้างเครือข่ายระบบการจัดการเรียนรู้เพศศึกษาบูรณาการแบบมีส่วนร่วม เพื่อป้องกันการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น ได้ขยายเครือข่ายจากโรงเรียนเครือข่ายรุ่นแรก ๕ โรงเรียน

ส่วนที่ ๒ เกิดประโยชน์ร่วมกันแก่ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย(Mutual Rarebit) การวิจัยในครั้งนี้มีสิ่งที่เป็นประโยชน์ร่วมกันดังนี้

การจัดศูนย์การเรียนรู้เพศศึกษา ทำให้เกิดความร่วมมือระหว่างโรงเรียนในท้องถิ่นเดียวกันในการใช้นวัตกรรมร่วมกัน ร่วมกันจัดกิจกรรมเพื่อชุมชน เพื่อให้เกิดความร่วมมือกับหน่วยงานอื่น เช่น อบต. เทศบาล โรงพยาบาล รพสต. อสม.

หลักสูตรที่เกิดจากการร่วมกันพัฒนาขึ้นระหว่างคณะนักวิจัยและโรงเรียนเครือข่าย มี ๒หลักสูตรคือหลักสูตรฝึกอบรมครูผู้สอนเพศศึกษา โรงเรียนเครือข่ายสามารถนำไปใช้ในการฝึกอบรมครูได้ และหลักสูตรความรู้เพศศึกษาเบื้องต้นสำหรับบุคคลทั่วไป ครูโรงเรียนเครือข่ายและผู้ปกครองเครือข่ายสามารถนำไปจัดอบรมแก่คนในชุมชนได้

ชุมชนมีแหล่งเรียนรู้ความพึงพอใจความพึงพอใจความพึงพอใจ

ส่วนที่๓ เรียนรู้ร่วมกันและเกิดผลงานวิชาการ(Knowledge sharing and scholarship)

ในการพัฒนารูปแบบการเรียนรู้เพศศึกษาการเรียนรู้เพศศึกษาบูรณาการแบบมีส่วนร่วมเพื่อป้องกันปัญหาการท้องในวัยรุ่นที่ผ่านมา ตั้งแต่ปี ๒๕๕๕ – ๒๕๕๗ มีผลงานที่เกิดจากการเรียนรู้ร่วมกันและใช้ประโยชน์ร่วมกันดังนี้

หลักสูตรการอบรมครูผู้สอนเพศศึกษา ซึ่งเกิดจากการลงใช้หลักสูตรขององค์การแพธแห่งประเทศไทยในปี ๒๕๕๕ แล้วมีการเก็บข้อมูลจากการใช้ร่วมกันการ ลงไปเก็บข้อมูลกับชุมชนแต่ละพื้นที่ของการวิจัย และครูโรงเรียนเครือข่ายนำข้อมูลมาปรับใช้ในการเรียนการสอนแต่ละโรงเรียนให้เหมาะสม ตามบริบทและความต้องการของชุมชนและร่วมกันสร้างหลักสูตรการเตรียมครูผู้สอนเพศศึกษา เพื่อใช้ในการอบรมครูร่วมกัน นอกจากนี้หลักสูตรอบรมครูผู้สอนยังขยายเครือข่ายไปยังสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษา อยุธยาเขต๑ ในการนำหลักสูตรไปอบรมครูในเครือข่ายโรงเรียนขยายโอกาสอีก๓๙ โรงเรียน โดยความร่วมมือของคณะวิจัย ครูโรงเรียนเครือข่ายและศึกษานิเทศก์ของ สพป.อต.เขต๑

หลักสูตรอบรมความรู้เพศศึกษาเบื้องต้นแก่บุคคลทั่วไป เกิดจากข้อมูลที่ได้จากการถอดบทเรียนของโรงเรียนเครือข่าย และความต้องการของผู้นำชุมชนที่เป็นตัวแทนจาก อปท. ต่างๆ ที่ต้องการให้ประชาชนในแต่ละชุมชนมีความรู้และความเข้าใจ เพศศึกษา ให้ถูกต้อง เพื่อลดแรงต้านในการให้ข้อมูลด้านเพศศึกษาแก่ชุมชน ในการที่จะช่วยกันป้องกันปัญหาการท้องในวัยรุ่น เพราะคนทั่วไปยังเข้าใจเพียงแค่ว่า เพศศึกษาเป็นเรื่องของเพศสัมพันธ์เท่านั้น ถ้ามีหลักสูตรเกิดขึ้นมาเครือข่ายผู้ปกครองและผู้นำชุมชนจะสามารถขยายความรู้แก่ชุมชนได้มากขึ้น

เกิดนวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้เพศศึกษา ทำให้เกิดแหล่งเรียนรู้เรื่องเพศศึกษาในศูนย์การเรียนรู้เพศศึกษาประจำตำบลต่างๆ ให้ชุมชนและโรงเรียนใกล้เคียง หรือประชาชนทั่วไปมาเรียนรู้ได้ เช่น โรงเรียนตรอนตรีสินธุ์เกิดนวัตกรรม outdoor learning, one student one paper, Let's talk about Sex, did you know your junior, care of you just are minute เป็นต้น

ส่วนที่๔ เกิดผลกระทบต่อสังคมที่ประเมินได้(Measurable social impact) จากการดำเนินงานร่วมกันแบบร่วมคิดร่วมทำนำปฏิบัติ ตั้งแต่เดือนกรกฎาคม ๒๕๕๕ – ๒๕๕๗ ระหว่างคณะวิจัยกับโรงเรียนเครือข่าย อปท. ในพื้นที่ ตัวแทนชุมชน และผู้ปกครอง ได้เกิดผลกระทบที่สังคมประเมินได้ดังนี้

โรงเรียนเครือข่ายจำนวน๖ โรงเรียน ได้รับโลรางวัลระดับประเทศ ในการเป็นโรงเรียนต้นแบบการจัดการเรียนการสอนเพศศึกษาในโรงเรียน โดยได้รับโลรางวัลจาก สพฐ.ในวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๕๗ ได้แก่โรงเรียนลับแลพิทยาคม โรงเรียนท่าปลาประชาอุทิศ โรงเรียนตรอนตรีสินธุ์ โรงเรียนอนุบาลไทยรัฐวิทยา๕ โรงเรียนเทศบาลท่าอิฐ และโรงเรียนทองแสงชั้นวิทยา

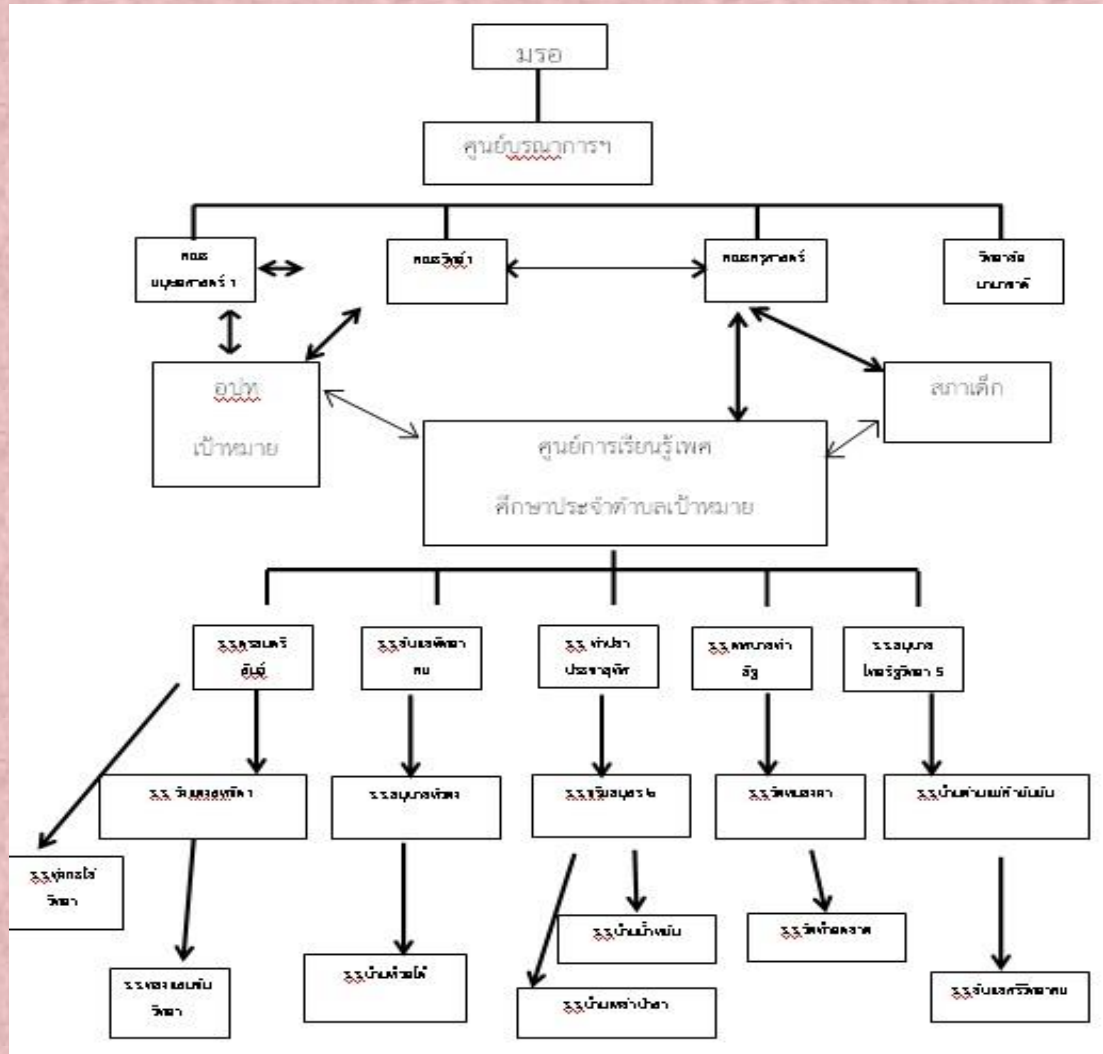
จำนวนนักเรียนที่มีปัญหาชู้สาว และท้องในวัยเรียน ลดลงในทุกโรงเรียน
ชุมชนมีแหล่งเรียนรู้ด้านเพศศึกษาเพิ่มขึ้น และชุมชนสามารถใช้

มีความร่วมมือเกิดขึ้นอย่างใกล้ชิด ระหว่างโรงเรียน องค์กรปกครองท้องถิ่น ผู้นำชุมชน ผู้ปกครองนักเรียน ทั้งด้านการสนับสนุนงบประมาณ ในการจัดกิจกรรมและบุคลากร

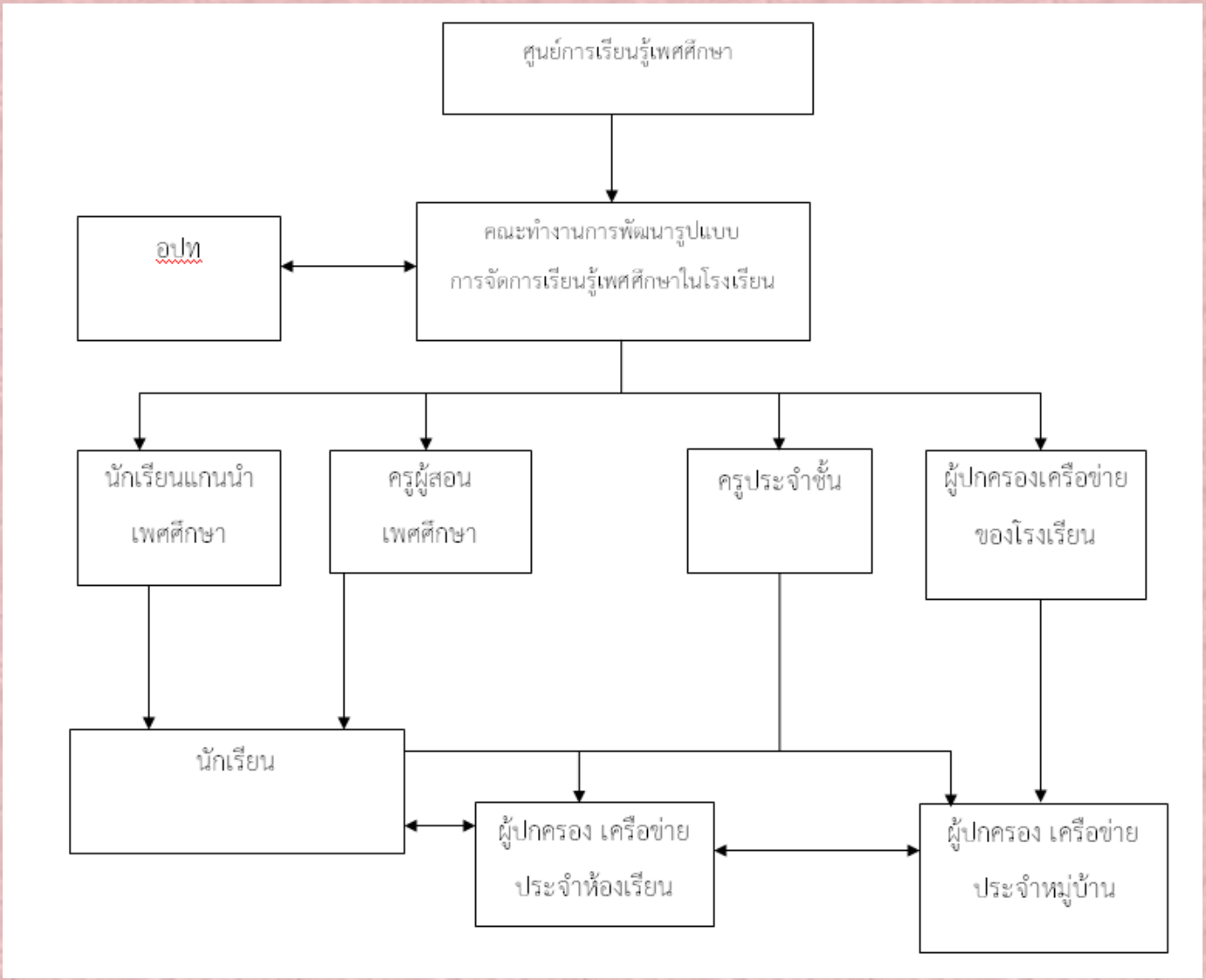
มีเครือข่ายการร่วมมือเกิดขึ้นในทุกภาคส่วนและทุกระดับ ตั้งแต่จังหวัด องค์กรปกครองท้องถิ่น โรงพยาบาล โรงเรียน เครือข่ายเด็ก เครือข่ายผู้ปกครองและมหาวิทยาลัยซึ่งเป็นแกน เชื่อมสำคัญ ในการร่วมมือกันแก้ไขปัญหาการท้องในวัยรุ่น และสุขภาวะ

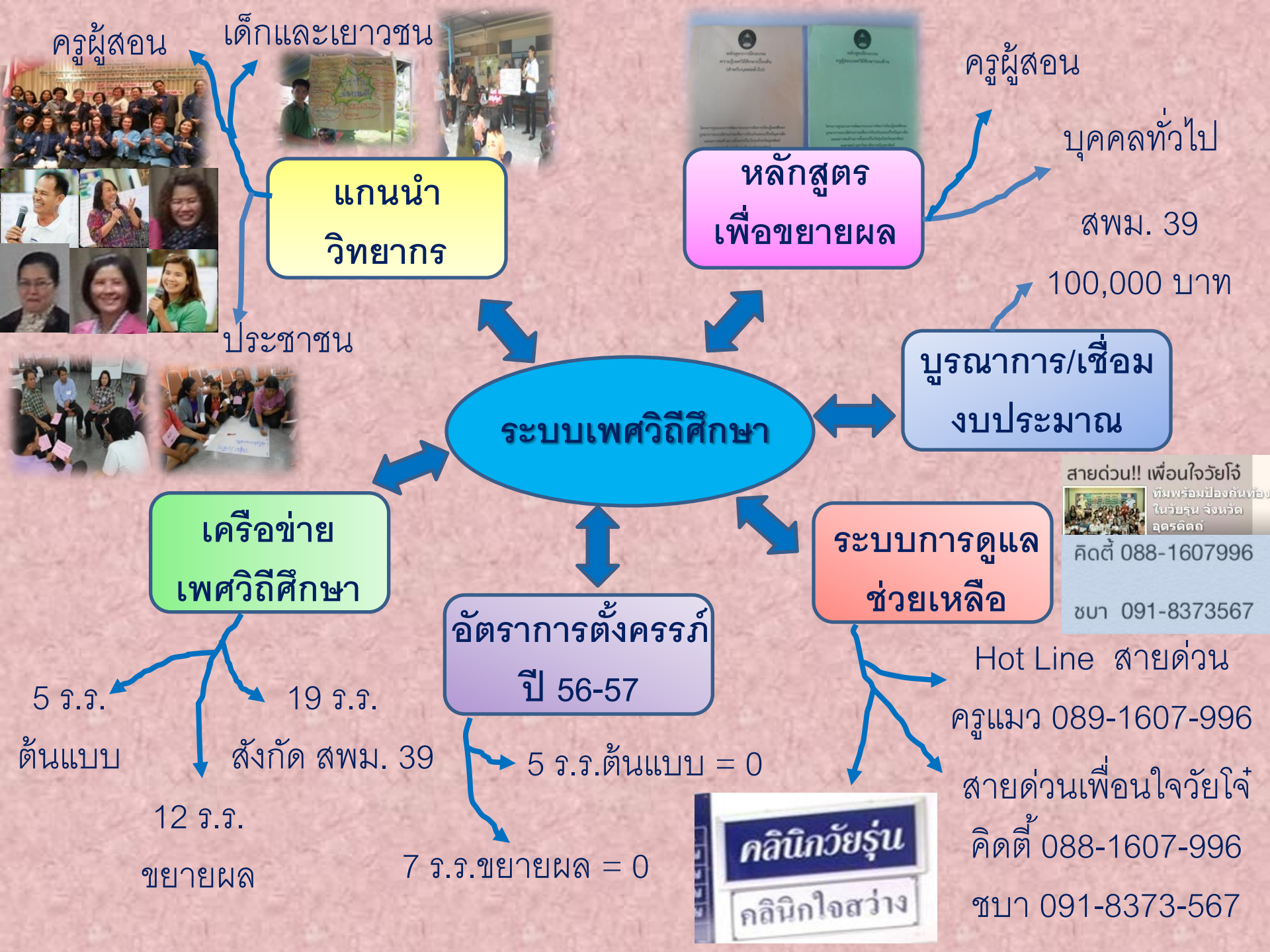
ในเครือข่ายโรงเรียน มีการขยายเครือข่าย ไปยังโรงเรียนมัธยมศึกษาของจังหวัด(๑๙ โรงเรียน) โรงเรียนขยายโอกาสใน สพป.อต.เขต๑ ๓๙ โรงเรียนและกำลังขยายไปยัง สพป.อต.เขต๒ โดยครูโรงเรียนเครือข่ายของโครงการวิจัย

สรุปการดำเนินงานวิจัย

ระบบการดำเนินงานศูนย์เรียนรู้เพศศึกษา

ภาพกิจกรรม

สวัสดีค่ะ